

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması: 2017-2020 Güncellemesi

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği (CEİD) tarafından yürütülen "CEİD İzler" Projesi kapsamında hazırlanan Kadınlara Yönelik Şiddet ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması 2017-2020 Güncellemesi raporu tamamlandı. Tematik alan haritalama ve izleme raporlarının güncellenmiş versiyonlarına [CEİM E-Kütüphanesi](#)'nden erişebilirsiniz.

Doç. Dr. İlknur Yüksel-Kaptanoğlu tarafından hazırlanan Kadınlara Yönelik Şiddet ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği raporuna göre,

Türkiye'de 2017-2020 yılları, kadınlara yönelik toplumsal cinsiyet temelli şiddet açısından olumsuz gelişmelerin yaşandığı bir dönem oldu. Bu süreçte politikadan, sağlığa ve ekonomiye kadar birçok alanda yaşananlar kadınların şiddete maruz kalma riskini artırdı.

Fotoğraf: Serra Akcan / csgorselarsiv.org

Kadın Haklarına Yönelik Saldırılar Devam Ediyor!

Kadın cinayetleri 2020 yılının ilk 8 ayında 209'a ulaştı, 123 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti. Kadınlara yönelik şiddet alanında çalışan feminist/kadın örgütleri, pandemi sürecinin yarattığı koşullar nedeniyle, eviçi şiddete maruz kalan kadınların başvurularının arttığını dile getirdi. 2016 yılında gündeme gelen Türk Ceza Kanunu'nun çocukların cinsel istismarına ilişkin 103. maddesinde cinsel istismarcılara af ve istismar eden kişi ile evlilik önergesi 2018 yılından itibaren tekrar gündeme getirildi. Ekonomik şiddet boyutu olan kadınların nafaka hakkının sınırlandırılmasına yönelik girişimler söz konusu oldu. Toplumsal cinsiyet ve toplumsal cinsiyet eşitliği kavramlarının kullanılmasını eleştiren söylemler güç kazandı. Bu dönemde, kadınlara yönelik şiddet ve eviçi şiddet ile mücadele konusunda en kapsamlı sözleşme olan **İstanbul Sözleşmesi**'nden Türkiye'nin imzasını çekmesine yönelik tartışmalar gündemi meşgul etti/halen ediyor. Kadın örgütleri bu süreçte mücadeleye devam etti, kadın örgütlerinin pandemi sürecinde şiddete yönelik acil önlemleri içeren eylem planları oluşturulması talepleri ise karşılıksız kaldı.

Kadın Örgütleri Mücadeleye Devam Ediyor!

Kadın örgütleri, kadınlara yönelik toplumsal cinsiyet temelli şiddetin farklı biçimlerine yönelik aktif bir örgütlenme süreci yürüttü. Bu süreçte, Nafaka Çalışma Grubu, Nafaka Hakkı Kadın Platformu, TCK 103 Kadın Platformu, TCK 103 Çocuk Cinsel İstismarı Affına Karşı Kadın Platformu, Eşitlik için Kadın Platformu (EŞİK) gibi örgütlenmeler ile kadınlara yönelik şiddetin farklı biçimlerine yönelik talepler dile getirildi ve kampanyalar örgütlendi. Bu kampanyalar arasında İstanbul Sözleşmesi'nin kaldırılmasına tepki gösteren **#İstanbulSözleşmesiYaşatır**, **#İstanbulSözleşmesiniUygula**, **#İstanbulSözleşmesindeVazgeçmiyoruz** en güncelleri olarak sayılabilir.

Fotoğraf: Özge Özgüner / csgorselarsiv.org

Ülke genelinde kadınların maruz kaldıkları şiddet düzeyine ilişkin resmi kurumlardan açıklanan güncel bir veri yok!

Fotoğraf: Serra Akcan / csgorselarsiv.org

- Halen, sadece şiddete maruz kalan kadınların başvurabileceği 7/24 hizmet sunan bir telefon hattı yok.
- 2014 yılına ait olan en güncel veriye göre, 15-59 yaş grubundaki her **10 kadından 4'**ü birlikte olduğu erkekten fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalıyor; şiddete maruz kalan **10 kadından sadece 1'i** kurumsal destek arayışına girebiliyor.
- Ülke genelindeki mevcut sığınmaevi sayısı **145**.
- ŞÖNİM sayısı her ilde **1** tane olacak bir kapasiteye ulaşarak **81'e** çıktı, ancak bu sayı yeterli değil.
- Belediye Kanunu'na göre büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'den fazla olan belediyelerin sığınmaevi açma zorunluluğu var. 30 büyükşehir ve 213 ilçenin nüfusu 100.000'inin üzerinde ancak sadece **32 belediyenin sığınmaevi var**.
- 2013 yılı verisine göre Türkiye genelinde **%14** olan, 20-24 yaş grubundaki kadınların 18 yaşından önce evlenme oranı, 2018 yılında **%14,7** düzeyinde.